

From: "5.1.2e - 5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>
Sent: 7/8/2024 2:41:11 PM
To: "BBA_BureauBestuursAgenda" <BBA_Bureau5.1.2e@Nijmegen.NL>, "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>, "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>, "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>
Cc:
Subject: Fwd: Screenen nazending Collegevoorstel Intrekking aanwijzingsbesluit Tippelzone

Beste mensen,

Ivm de spoedvraag een snelle reactie vanuit de griffie op bijgaand voorstel en brief:

- de raad heeft afgelopen woensdag vragen gesteld, de burgemeester heeft geantwoord en er is een motie aangenomen. In de brief mis ik een verwijzing hiernaar (tenzij ik eroverheen gelezen heb). Mijn advies is om hier nog kort iets over op te nemen.
- Er zitten zowel een openbaar als een niet-openbaar voorstel bij. Wat is daar de achtergrond van? Ik heb in de snelheid geen verschil ontdekt, maar dat kan aan mij liggen.
- Tekstueel zou de inleiding van de brief misschien iets duidelijker kunnen, enkele zinnen lezen wat moeilijk.

Hartelijke groet

5.1.2e

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: 5.1.2e
Verzonden: maandag, juli 8, 2024 4:25 PM
Aan: 5.1.2e - 5.1.2e
Onderwerp: Fwd: Screenen nazending Collegevoorstel Intrekking aanwijzingsbesluit Tippelzone

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Tel. nr.: 06-5.1.2e

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 5.1.2e
Datum: 8 juli 2024 om 16:10:16 CEST
Aan: 5.1.2e, 5.1.2e
Kopie: 5.1.2e
Onderwerp: Screenen nazending Collegevoorstel Intrekking aanwijzingsbesluit Tippelzone

Hallo allemaal,

Hierbij een nazending voor morgen, graag zsm jullie akkoord/opmerkingen.

5.1.2e

5.1.2e

Gemeente Nijmegen

06 5.1.2e

5.1.2e @nijmegen.nl

bereikbaar op maandag tot en met donderdag

Nijmegen

Afzender

Politie Nijmegen Noord

Ontvanger(s)

Burgemeester Nijmegen

Rubricering

Politie CONFIDENTIEEL - Politietaak

Datum

4 juli 2024

Behandeld door

5.1.2e

Ons kenmerk**Kopie aan****Uw kenmerk****Bijlage(n)**

1

Onderwerp

Advies politie m.b.t. de tippelzone Nijmegen n.a.v. uitspraak rechtbank d.d. 28 juni jl.

Geachte burgemeester,

N.a.v. de procedure gestart door Bureau Clara Wichmann tegen de gemeente Nijmegen m.b.t. de registratieplicht voor de tippelzone in Nijmegen is door de rechtbank 28 juni jl. uitspraak gedaan. Hierbij is door de rechtbank geoordeeld dat er geen zwaarwegend algemeen belang is voor de registratie van straatsekswerkers en is de registratieplicht per direct komen te vervallen. De rechtbank heeft geoordeeld dat de openbare orde een zwaarwegend belang kan zijn, maar dat de registratieplicht niet noodzakelijk is om dit belang te beschermen. De openbare orde kan volgens de rechtbank beschermd worden door het aantal sekswerkers per dag te begrenzen. Middels deze memo willen we u adviseren met betrekking tot het maximumaantal sekswerkers per dag op de zone om de overlast en/of criminaliteit op en rondom de locatie beheersbaar te houden.

Mogelijke consequenties uitspraak

Het gemeentelijk beleid rondom de straatsekswerkers in Nijmegen had een gunstig effect op het incidentenpatroon op en rondom de locatie. Nu dat de registratieplicht is komen te vervallen, en aan het daarmee samenhangende beleid ook mogelijk een einde komt, is de vrees dat de overlast en criminaliteit op en rondom de locatie zal toenemen.

Te denken valt aan:

- een aanzuigende werking van sekswerkers elders in het land of buitenland.
- een toename van de verkeersstromen richting de zone i.v.m. een toename van het aanbod aan sekswerkers. Vooral rondom het Kronenburgerpark, Joris Ivensplein en omliggende straten zal verkeersoverlast kunnen ontstaan.
- een toename van het aantal drugsdealers rondom de locatie als gevolg van een toename van het aantal sekswerkers, gezien het feit dat bekend is dat een groot deel van de straatsekswerkers drugs gebruikt
- een toename van andere drugsgebruikers op en rondom de locatie door de aanwezigheid van drugsdealers, zoals bijv. dak – en thuislozen met een verslavingsprobleem die zich hier zullen ophouden.
- een toename van de overlast voor omwonenden en bezoekers rondom het Kronenburgerpark, Joris Ivensplein en omliggende straten (overlast door verkeer, bezoekers van de zone, drugsdealers, drugsgebruikers)
- het risico van mensenhandel, waarbij slachtoffers van mensenhandel zonder enige beperking of toezicht op de zone te werk kunnen worden gesteld.

Advies

Het doel dat met de invoering van het beleid rondom de straatsekswerkers in 2007 werd beoogd, wordt met het vervallen van de registratieplicht mogelijk tenietgedaan, met het risico groot dat de locatie wederom een aanzuigende werking zal hebben op (straat)sekswerkers elders in het land of buitenland. Het beeld is dat de daarmee gepaard gaande verwachte problematiek, zoals hierboven omschreven, ook zal toenemen. Om dit te voorkomen en om als politie openbare orde en veiligheid in het gebied te kunnen blijven handhaven en de overlast voor omwonenden en bezoekers zoveel mogelijk te beperken, wordt geadviseerd om een maximum te stellen aan het aantal sekswerkers dat per dag op de zone werkzaam is.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

PERSBERICHT

Nijmeegse tippelzone open voor 20 sekswerkers per dag

Het college van burgemeester en wethouders heeft het aanwijzingsbesluit voor de tippelzone gewijzigd. De tippelzone blijft voorlopig open voor een maximumaantal straatsekswerkers per dag. Dat aantal wordt bijgehouden met anonieme toegangspasjes, waarmee 20 personen per dag mogen werken.

Met anonieme dagpassen wordt dagelijks een maximumaantal van 20 straatsekswerkers toegelaten tot de tippelzone. Dit soort aantallen is in de afgelopen jaren als passend en beheersbaar ervaren om te kunnen blijven handhaven en zo een veilige werkplek te waarborgen. Omdat registratie niet meer toegestaan is, bestaat de kans wel dat de huidige groep (veelal kwetsbare) sekswerkers op de zone wordt verdrongen door nieuwe, andere sekswerkers. Ook biedt de nieuwe situatie minder grip met het oog op zorg en hygiëne, hulp en bestrijding van vrouwenhandel en uitbuiting. De zorg voor de sekswerkers die eerder een registratiepasje hadden, loopt door. Huiskamer De Cirkel blijft open voor alle personen die op dat moment op de zone werken.

Dit is een tijdelijke maatregel en in september wordt een voorstel voor de toekomst met de gemeenteraad besproken. Tippelen elders in de stad blijft op basis van de APV verboden.

Aanleiding nieuwe stelsel

De rechter heeft onlangs geoordeeld dat de registratieplicht die Nijmegen sinds 2007 had voor sekswerkers op de Nijmeegse tippelzone, niet voldoet aan de privacywetgeving en daarmee niet mag worden gehandhaafd. Twee straatsekswerkers hadden bezwaar aangetekend tegen een afwijzingsbesluit van de gemeente op hun registratieverzoek voor de tippelzone. De rechtbank heeft enkel getoetst op de rechtmatigheid van het aanwijzingsbesluit. Deze nieuwe situatie waarin de tippelzone vrij toegankelijk werd voor sekswerkers, terwijl Nijmegen vrijwel de laatste tippelzone van het land heeft, vindt het college onwenselijk en risicovol voor de veiligheid van en zorg voor de sekswerkers en de openbare orde.

Registratieplicht

In 2007 is een registratieplicht opgenomen in het aanwijzingsbesluit Tippelzone. Dit had enerzijds tot doel om overlast en onveiligheid terug te dringen en de tippelzone beheersbaar te houden en anderzijds de straatsekswerkers –wanneer nodig- toe te leiden naar zorg. Op deze wijze bood de tippelzone een relatief veilige werkplek. De pasjes werden alleen verleend aan straatsekswerkers die aantoonbaar verbonden waren aan de Nijmeegse tippelzone, en er werden geen nieuwe registraties meer toegelaten. De zone telt 6 werkplekken. In 2023 waren er 18 personen geregistreerd. Dat systeem heeft vele jaren over het algemeen naar tevredenheid gefunctioneerd, maar kwam vanwege de genoemde individuele bezwaren tot een einde.

Aanwijzingsbesluit tippelzone

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen,

Gelet op artikel 3.19 lid 2 van de APV

Vast te stellen het volgende aanwijzingsbesluit:

Artikel 1 aanwijzing tippelzone

Aan te wijzen als wegen en gebieden, bedoeld in artikel 3.19 lid 2 van de APV:

de Nieuwe Marktstraat, vanaf de kruising met de Lange Hezelstraat tot aan de fysieke afsluiting, halverwege de Nieuwe Marktstraat.

Artikel 2 voorschriften

Daarbij als voorschriften, bedoeld in artikel 3.19 lid 2 APV, vast te stellen:

- a. Op de aangewezen locatie worden maximaal 20 straatsekswerkers per dag toegelaten.
- b. Daarbij geldt als uitgangspunt, wie het eerst komt, wordt het eerst toegelaten totdat het maximum van 20 per dag is bereikt.
- b. Geen straatsekswerk wordt uitgeoefend door personen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.
- c. Geen straatsekswerk wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet 2000 bepaalde.
- d. De aangewezen locatie mag slechts gebruikt worden voor straatsekswerk van 20.00u tot 02.00u - met als uitzondering: 31 december vanaf 20.00u tot 1 januari tot 02.00u.
- e. Het zogeheten afwerken dient te geschieden in de daartoe ingerichte afwerklocatie aan de Nieuwe Marktstraat.

Artikel 3 titel en inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking en gelijktijdig wordt het aanwijzingsbesluit tippelzone van 22 maart 2022 ingetrokken.

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Aanwijzingsbesluit tippelzone.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 9 juli 2024,

A.P.W. van de Klift
Gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
Burgemeester

Onderwerp

Intrekking aanwijzingsbesluit Toppelzone

Opsteller	5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e	Behandeldatum	9 juli 2024
Programma	Veiligheid Zorg & Onderwijs	Status	Niet Openbaar
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls en G. Visser		

Advies

1. Een nieuw Aanwijzingsbesluit Toppelzone op basis van artikel 3:19 lid 2 van de APV vast te stellen waarbij een maximumstelsel geldt.
2. De brief aan de raad vast te stellen waarin we informeren over een nieuw aanwijzingsbesluit met maximumstelsel.

Aanleiding

De zitting van de rechtbank rondom twee geweigerde toppelzone-registraties heeft plaats gevonden op 17 mei 2024. Deze registraties zijn geweigerd omdat beide personen niet voldoen aan de in het aanwijzingsbesluit gestelde voorschriften.

De rechtbank heeft op 28 juni 2024 uitspraak gedaan en het beroep van beide personen gegrond verklaard. De registratieplicht in het aanwijzingsbesluit Toppelzone is door de rechtbank onverbindend verklaard wegens strijdigheid met de privacyregels. Verder heeft de rechtbank de voorwaarden in het aanwijzingsbesluit die betrekking hebben op de uitsterfconstructie buiten toepassing gelaten wegens strijd met de Dienstenrichtlijn. De rechtbank heeft aangegeven enkel getoetst te hebben op rechtmatigheid van het aanwijzingsbesluit. De toets of de zone wenselijk is, is een politiek besluit.

Naast de twee bovengenoemde personen heeft ook de stichting Bureau Clara Wichmann (BCW) bezwaar gemaakt tegen de twee afwijzingsbesluiten. BCW heeft in het voortraject meerdere malen aangegeven dat zij voorstander zijn van het openzetten van de toppelzone voor alle straatsekswerkers. BCW is in deze zelf niet ontvankelijk verklaard door de rechtbank. Inmiddels heeft BCW een persbericht doen uitgaan waarin ze aangeven dat de toppelzone openstaat voor alle straatsekswerkers. Dit heeft mogelijk een aanzuigende werking. Verwacht wordt dat wanneer zich nieuwe vrouwen melden, ook nieuwe klanten verschijnen op de zone. Met de online netwerken kan dit nieuws zich snel en breed verspreiden onder zowel sekswerkers als klanten.

Wij achten het noodzakelijk om voor het gebruik van de toppelzone per direct te werken met een maximumstelsel met maximaal 18 anonieme toegangspasjes per dag.

Beoogde impact

Een belangrijk onderdeel van lokale veiligheid is de zorg voor een ordelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte. Wanneer een directe of dreigende gevaarlijke situatie ontstaat, kunnen rechten van betrokkenen worden aangetast. De burgemeester heeft als bestuursorgaan wettelijke bevoegdheden om verstoring of bedreiging ervan tegen te gaan.

Met bijgevoegde brief informeren we de raad over dit besluit en welke gevolgen deze veranderde werkwijze kan hebben voor de openbare orde en de veiligheid in de stad. In de nieuwe situatie kunnen straatsekswerkers die werkzaam zijn op de tippelzone gebruik maken van huiskamer de Cirkel voor voorlichting en preventie. De personen die nu gebruikmaken van de Zorgaanpak kunnen deze zorg blijven ontvangen.

Ten aanzien van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg dragen we bij aan de ambitie: “We zorgen dat kinderen en volwassenen zoveel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven. We versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen.”

Ten aanzien van het programma Veiligheid draagt onze aanpak van het prostitutievraagstuk bij aan de ambitie: 'We zijn een lokaal bestuur dat binnen het veiligheidsdomein regie neemt, kaders stelt en partijen bij elkaar brengt.' Ons besluit voor wat betreft de invoering van het maximumstelsel sluit aan op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: 'We stellen in geval van multi-problematiek, lange-termijndoelen vast en we leveren bijbehorend maatwerk om escalatie van problematiek en stijgende (maatschappelijke) kosten tegen te gaan.' In de situatie waar inwoners zichzelf niet goed kunnen redden en waarvan de problematiek leidt tot maatschappelijke onveiligheid, kiezen we voor een individu- en/of systeemgerichte aanpak.

Argumenten

1.1 Invoer maximumstelsel

Aanleiding om te kiezen voor het invoeren van een maximumstelsel is de uitspraak van de rechtbank. Deze uitspraak heeft grote gevolgen voor de tippelzone, de omgeving van de tippelzone en de straatsekswerkers. Met het invoeren van een maximumstelsel willen we de aanloop naar de tippelzone en het gebruik van de zone reguleren.

Gezien de ervaringen van afgelopen jaren gaan we nu uit van 20 dagpassen. Het aantal van 18 is in de voorliggende periode als passend en beheersbaar ervaren om te kunnen blijven handhaven en de veiligheid te waarborgen. Om op de tippelzone bevinden zich 6 werkplekken en ruimte voor auto's van de bezoekers. Daarnaast is er in huiskamer de Cirkel beperkt ruimte voor contact tussen de sekswerkers en de medewerkers van de huiskamer.

Het aantal van 20 is dan ook gebaseerd op de fysieke ruimte in en rondom de loods, gezien het aantal werkplekken de auto's van de bezoekers op de zone. En bovendien verwachten we dan dat de straatsekswerkers een veilige werkplek kunnen bieden. Er is dan een vorm van sociale controle en de werkers, beveiliging leren elkaar (her)kennen.

Bovendien hebben de straatsekswerkers ook ruimte nodig en wanneer zij te dicht bij elkaar staan levert dit mogelijk ongemak en onduidelijkheid tussen hen op.

Tevens lukte het met dit aantal om de zorg te waarborgen van de straatsekswerkers die deelnemen aan de Zorgaanpak. Wanneer het te druk wordt op de tippelzone en gaat men weer buiten de zone afwerken geeft dit onrust en overlast. We hebben eerder deze ervaringen opgedaan. Het afwerken verplaatste zich naar de Havenweg en de haven en die is nu volledig bebouwd.

Dagpasjes: Identificatie i.p.v. registratie

Er mag geen straatsekswerk worden uitgeoefend door personen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Bij verdachte situaties zal dit met de vraag naar een identiteitsbewijs worden gecontroleerd. Bij een identificatie worden er geen bijzondere persoonsgegevens verwerkt op basis van de AVG.

1.2 Huiskamer de Cirkel en Zorgaanpak

Huiskamer de Cirkel bevindt zich op de tippelzone en de straatsekswerkers kunnen hier terecht voor opvang gedurende de avonduren. Hier is ruimte voor contact, voorlichting over veilig werken en middelen gebruik. Er bestaat samenwerking met de GGD voor periodieke soa-tests en verstrekking van anticonceptie. De Cirkel is voor de sekswerkers een laagdrempelige omgeving met toezichthouders in de loods en omgeving om de veiligheid te borgen.

Voortzetting Zorgaanpak voor huidige deelnemers

De zorgaanpak is een specifiek voor de doelgroep ontwikkelde aanpak, gericht op de meest kwetsbare straatsekswerkers, voor wie het in het kader van hun gezondheid en veiligheid dringend gewenst is om maatwerk te bieden. De nadruk van het maatwerk ligt op het bieden van rust en stabiliteit, met als doel te komen tot ruimte voor lotsverbetering. De zorgaanpak voor de groep straatsekswerkers is op dit moment geborgd bij twee zorgaanbieders (Iriszorg en Leger des Heils). Dit gebeurt door middel van casemanagement en daarmee een integrale aanpak, de inzet van een ervaringsdeskundige, aansturing en expertise, de inzet van een flexbudget en de inzet van een time-outvoorziening. Op het moment van ingaan van het nieuwe aanwijzingsbesluit kunnen de 8 personen die reeds gebruik maken van de Zorgaanpak deze zorg blijven ontvangen. Het gaat hier om mensen met zeer ernstige (veelal verslavings-) problematiek. In de nieuwe situatie kunnen de overige straatsekswerkers die werkzaam zijn op de tippelzone alleengebruik maken van Huiskamer de Cirkel voor voorlichting en preventie (o.a. kopje koffie, soa-test, anticonceptie).

Kanttekeningen

- De beleidsmatige schaarste die we nu creëren brengt een aantal juridische onzekerheden met zich mee. Het heeft de voorkeur om de grondslag voor schaarste op te nemen in een wettelijk voorschrift. Op grond van een handleiding van de VNG lijkt het mogelijk te zijn om de grondslag van schaarste op te nemen in een beleidsregel in plaats van een wettelijk voorschrift. Het creëren van schaarste in een aanwijzingsbesluit heeft niet de voorkeur. Ook de duur van een vergunning voor één dag is arbitrair. Onderbouwd zou moeten worden het algemeen belang dat gediend wordt, de geschiktheid en noodzakelijkheid van de maatregel, de proportionaliteit van en de evenredige verdeling van de gevolgen van de maatregel. Geweigerde straatsekswerkers ontvangen geen besluit. Het is de vraag of dit een correcte werkwijze is. Het belang om het aantal straatsekswerkers op korte termijn te maximeren achten we echter dermate groot, dat het verdedigbaar is onderhavig aanwijzingsbesluit vast te stellen.
Dit voorstel is gedeeltelijk niet openbaar op grond van artikel 5.2, derde lid, van de Wet open overheid. Een deel van de informatie is niet openbaar vanwege het belang om het intern beraad niet onevenredig te schaden. Het gaat hierbij om persoonlijke beleidsopvattingen.

- Er is een reëel risico op verdringing van deze groep door andere (nieuwe) straatsekswerkers. Door deze uitspraak van de rechtbank kunnen we de huidige groep straatsekswerkers geen garantie geven op een relatief veilige werkplek. Hierdoor bestaat de kans is dat deze groep gaat tippelen buiten de zone.
- De bestaande groep staatsekswerkers is kwetsbaar en heeft een zeer ernstige (veelal verslavings-) problematiek en vandaar dat het de voorkeur had en heeft wanneer juist deze mensen gebruik kunnen maken van de zone omdat daar ook de zorg voor hen is georganiseerd.
- Er is een reëel risico op verdringing van deze groep door andere (nieuwe) sekswerkers, Tevens is er minder grip met het oog op zorg en hygiëne, hulp en bestrijding van vrouwenhandel en uitbuiting.
- Mocht er meer toezicht en handhaving nodig zijn op het tippelen dan zal met de politie en handhaving gesproken worden over extra inzet en daarmee ook een groter beslag op de menskracht en middelen van politie en toezicht.

Financiën

Huiskamer de Cirkel blijft de komende periode gewoon open. Mogelijk stijgen de kosten doordat meer straatsekswerkers huiskamer de Cirkel bezoeken.

In de komende periode wordt de locatie van de tippelzone extra onder surveillance opgenomen door toezicht en handhaving en de politie. Extra te maken kosten lijken te overzien.

Vervolg

* Bij de invoering van het maximumstelsel wordt een brief aan de geregistreerde straatsekswerkers gestuurd. Deze brief ligt klaar zodat deze direct na het besluit kan worden verzonden. In deze brief zullen we toelichten welke veranderingen worden doorgevoerd.

* Tevens zal de raad via een raadsbrief op de hoogte gebracht worden van de veranderingen.

* De politie en toezicht zullen in de surveillance de locatie extra opnemen in de rondes

* De zorgaanbieders die daar werkzaam zijn (Iriszorg en het Leger des Heils) zullen direct worden ingelicht na het besluit van het college.

*Tot slot maken we het nieuwe aanwijzingsbesluit bekend in het digitale Gemeentebblad zodat het direct na publicatie in werking kan treden.

*De tijdelijke maatregel met het maximumstelsel wordt september 2024 geëvalueerd aan de hand van informatie aangeleverd door alle betrokken organisaties, waaronder politie, handhaving en zorgaanbieders. Daarna volgt een gesprek met de raad over de toekomst van de tippelzone.

Bijlage(n)

1. Raadsbrief
2. Intrekkingsbesluit
3. Uitspraak rechtbank
4. Persbericht

Onderwerp

Intrekking aanwijzingsbesluit Tippelzone

Opsteller	5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e	Behandeldatum	9 juli 2024
Programma	Veiligheid Zorg & Onderwijs	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls en G. Visser		

Advies

1. Een nieuw Aanwijzingsbesluit Tippelzone op basis van artikel 3:19 lid 2 van de APV vast te stellen waarbij een maximumstelsel geldt.
2. De brief aan de raad vast te stellen waarin we informeren over een nieuw aanwijzingsbesluit met maximumstelsel.

Aanleiding

De zitting van de rechtbank rondom twee geweigerde tippelzone-registraties heeft plaats gevonden op 17 mei 2024. Deze registraties zijn geweigerd omdat beide personen niet voldoen aan de in het aanwijzingsbesluit gestelde voorschriften.

De rechtbank heeft op 28 juni 2024 uitspraak gedaan en het beroep van beide personen gegrond verklaard. De registratieplicht in het aanwijzingsbesluit Tippelzone is door de rechtbank onverbindend verklaard wegens strijdigheid met de privacyregels. Verder heeft de rechtbank de voorwaarden in het aanwijzingsbesluit die betrekking hebben op de uitsterfconstructie buiten toepassing gelaten wegens strijd met de Dienstenrichtlijn. De rechtbank heeft aangegeven enkel getoetst te hebben op rechtmatigheid van het aanwijzingsbesluit. De toets of de zone wenselijk is, is een politiek besluit.

Naast de twee bovengenoemde personen heeft ook de stichting Bureau Clara Wichmann (BCW) bezwaar gemaakt tegen de twee afwijzingsbesluiten. BCW heeft in het voortraject meerdere malen aangegeven dat zij voorstander zijn van het openzetten van de tippelzone voor alle straatsekswerkers. BCW is in deze zelf niet ontvankelijk verklaard door de rechtbank. Inmiddels heeft BCW een persbericht doen uitgaan waarin ze aangeven dat de tippelzone openstaat voor alle straatsekswerkers. Dit heeft mogelijk een aanzuigende werking. Verwacht wordt dat wanneer zich nieuwe vrouwen melden, ook nieuwe klanten verschijnen op de zone. Met de online netwerken kan dit nieuws zich snel en breed verspreiden onder zowel sekswerkers als klanten. Wij achten het noodzakelijk om voor het gebruik van de tippelzone per direct te werken met een maximumstelsel met maximaal 18 anonieme toegangspasjes per dag.

Beoogde impact

Een belangrijk onderdeel van lokale veiligheid is de zorg voor een ordelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte. Wanneer een directe of dreigende gevaarlijke situatie ontstaat, kunnen rechten van betrokkenen worden aangetast. De burgemeester heeft als bestuursorgaan wettelijke bevoegdheden om verstoring of bedreiging ervan tegen te gaan.

Met bijgevoegde brief informeren we de raad over dit besluit en welke gevolgen deze veranderde werkwijze kan hebben voor de openbare orde en de veiligheid in de stad. In de nieuwe situatie kunnen straatsekswerkers die werkzaam zijn op de tippelzone gebruik maken van huiskamer de Cirkel voor voorlichting en preventie. De personen die nu gebruikmaken van de Zorgaanpak kunnen deze zorg blijven ontvangen.

Ten aanzien van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg dragen we bij aan de ambitie: “We zorgen dat kinderen en volwassenen zoveel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven. We versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen.”

Ten aanzien van het programma Veiligheid draagt onze aanpak van het prostitutievraagstuk bij aan de ambitie: 'We zijn een lokaal bestuur dat binnen het veiligheidsdomein regie neemt, kaders stelt en partijen bij elkaar brengt.' Ons besluit voor wat betreft de invoering van het maximumstelsel sluit aan op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: 'We stellen in geval van multi-problematiek, lange-termijndoelen vast en we leveren bijbehorend maatwerk om escalatie van problematiek en stijgende (maatschappelijke) kosten tegen te gaan.' In de situatie waar inwoners zichzelf niet goed kunnen redden en waarvan de problematiek leidt tot maatschappelijke onveiligheid, kiezen we voor een individu- en/of systeemgerichte aanpak.

Argumenten

1.1 Invoer maximumstelsel

Aanleiding om te kiezen voor het invoeren van een maximumstelsel is de uitspraak van de rechtbank. Deze uitspraak heeft grote gevolgen voor de tippelzone, de omgeving van de tippelzone en de straatsekswerkers. Met het invoeren van een maximumstelsel willen we de aanloop naar de tippelzone en het gebruik van de zone reguleren.

Gezien de ervaringen van afgelopen jaren gaan we nu uit van 20 dagpassen. Het aantal van 18 is in de voorliggende periode als passend en beheersbaar ervaren om te kunnen blijven handhaven en de veiligheid te waarborgen. Om op de tippelzone bevinden zich 6 werkplekken en ruimte voor auto's van de bezoekers. Daarnaast is er in huiskamer de Cirkel beperkt ruimte voor contact tussen de sekswerkers en de medewerkers van de huiskamer.

Het aantal van 20 is dan ook gebaseerd op de fysieke ruimte in en rondom de loods, gezien het aantal werkplekken de auto's van de bezoekers op de zone. En bovendien verwachten we dan dat de straatsekswerkers een veilige werkplek kunnen bieden. Er is dan een vorm van sociale controle en de werkers, beveiliging leren elkaar (her)kennen.

Bovendien hebben de straatsekswerkers ook ruimte nodig en wanneer zij te dicht bij elkaar staan levert dit mogelijk ongemak en onduidelijkheid tussen hen op.

Tevens lukte het met dit aantal om de zorg te waarborgen van de straatsekswerkers die deelnemen aan de Zorgaanpak. Wanneer het te druk wordt op de tippelzone en gaat men weer buiten de zone afwerken geeft dit onrust en overlast. We hebben eerder deze ervaringen opgedaan. Het afwerken verplaatste zich naar de Havenweg en de haven en die is nu volledig bebouwd.

Dagpasjes: Identificatie i.p.v. registratie

Er mag geen straatsekswerk worden uitgeoefend door personen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Bij verdachte situaties zal dit met de vraag naar een identiteitsbewijs worden gecontroleerd. Bij een identificatie worden er geen bijzondere persoonsgegevens verwerkt op basis van de AVG.

1.2 Huiskamer de Cirkel en Zorgaanpak

Huiskamer de Cirkel bevindt zich op de tippelzone en de straatsekswerkers kunnen hier terecht voor opvang gedurende de avonduren. Hier is ruimte voor contact, voorlichting over veilig werken en middelen gebruik. Er bestaat samenwerking met de GGD voor periodieke soa-tests en verstrekking van anticonceptie. De Cirkel is voor de sekswerkers een laagdrempelige omgeving met toezichthouders in de loods en omgeving om de veiligheid te borgen.

Voortzetting Zorgaanpak voor huidige deelnemers

De zorgaanpak is een specifiek voor de doelgroep ontwikkelde aanpak, gericht op de meest kwetsbare straatsekswerkers, voor wie het in het kader van hun gezondheid en veiligheid dringend gewenst is om maatwerk te bieden. De nadruk van het maatwerk ligt op het bieden van rust en stabiliteit, met als doel te komen tot ruimte voor lotsverbetering. De zorgaanpak voor de groep straatsekswerkers is op dit moment geborgd bij twee zorgaanbieders (Iriszorg en Leger des Heils). Dit gebeurt door middel van casemanagement en daarmee een integrale aanpak, de inzet van een ervaringsdeskundige, aansturing en expertise, de inzet van een flexbudget en de inzet van een time-outvoorziening. Op het moment van ingaan van het nieuwe aanwijzingsbesluit kunnen de personen die reeds gebruik maken van de Zorgaanpak deze zorg blijven ontvangen. Het gaat hier om mensen met zeer ernstige (5.1.2e) problematiek.

In de nieuwe situatie kunnen de overige straatsekswerkers die werkzaam zijn op de tippelzone alleengebruik maken van Huiskamer de Cirkel voor voorlichting en preventie (o.a. kopje koffie, soa-test, anticonceptie).

Kantttekeningen

[Redacted text block containing multiple lines of blacked-out content]

- Dit voorstel is gedeeltelijk niet openbaar op grond van artikel 5.2, derde lid, van de Wet open overheid. Een deel van de informatie is niet openbaar vanwege het belang om het intern beraad niet onevenredig te schaden. Het gaat hierbij om persoonlijke beleidsopvattingen.

- Er is een reëel risico op verdringing van deze groep door andere (nieuwe) straatsekswerkers. Door deze uitspraak van de rechtbank kunnen we de huidige groep straatsekswerkers geen garantie geven op een relatief veilige werkplek. Hierdoor bestaat de kans is dat deze groep gaat tippelen buiten de zone.
- De bestaande groep staatsekswerkers is kwetsbaar en heeft een zeer ernstige (veelal verslavings-) problematiek en vandaar dat het de voorkeur had en heeft wanneer juist deze mensen gebruik kunnen maken van de zone omdat daar ook de zorg voor hen is georganiseerd.
- Er is een reëel risico op verdringing van deze groep door andere (nieuwe) sekswerkers, Tevens is er minder grip met het oog op zorg en hygiëne, hulp en bestrijding van vrouwenhandel en uitbuiting.
- Mocht er meer toezicht en handhaving nodig zijn op het tippelen dan zal met de politie en handhaving gesproken worden over extra inzet en daarmee ook een groter beslag op de menskracht en middelen van politie en toezicht.

Financiën

Huiskamer de Cirkel blijft de komende periode gewoon open. Mogelijk stijgen de kosten doordat meer straatsekswerkers huiskamer de Cirkel bezoeken.

In de komende periode wordt de locatie van de tippelzone extra onder surveillance opgenomen door toezicht en handhaving en de politie. Extra te maken kosten lijken te overzien.

Vervolg

* Bij de invoering van het maximumstelsel wordt een brief aan de geregistreerde straatsekswerkers gestuurd. Deze brief ligt klaar zodat deze direct na het besluit kan worden verzonden. In deze brief zullen we toelichten welke veranderingen worden doorgevoerd.

* Tevens zal de raad via een raadsbrief op de hoogte gebracht worden van de veranderingen.

* De politie en toezicht zullen in de surveillance de locatie extra opnemen in de rondes

* De zorgaanbieders die daar werkzaam zijn (Iriszorg en het Leger des Heils) zullen direct worden ingelicht na het besluit van het college.

*Tot slot maken we het nieuwe aanwijzingsbesluit bekend in het digitale Gemeentebblad zodat het direct na publicatie in werking kan treden.

*De tijdelijke maatregel met het maximumstelsel wordt september 2024 geëvalueerd aan de hand van informatie aangeleverd door alle betrokken organisaties, waaronder politie, handhaving en zorgaanbieders. Daarna volgt een gesprek met de raad over de toekomst van de tippelzone.

Bijlage(n)

1. Raadsbrief
2. Intrekkingsbesluit
3. Uitspraak rechtbank
4. Persbericht

Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 9 juli 2024
Onderwerp Intrekken aanwijzingsbesluit

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over het door het college vastgestelde besluit van 09 juli 2024 om een nieuw aanwijzingsbesluit met maximumstelsel vast te stellen. De aanleiding om dit besluit te nemen is de uitspraak van de rechtbank d.d. 28 juni 2024, met betrekking tot de twee geweigerde registraties. Dit besluit heeft gevolgen voor de stad, de straatsekswerkers, de zorgaanpak van deze doelgroep en de bezoekers van de tippelzone.

De vraag of de situatie van deze straatsekswerkers in stand gehouden moet worden en of we daarmee niet ook de kwetsbaarheid in stand houden. Maar ook de vraag of angst op onrust een goede raadgever is om te komen tot een besluit is legitiem. Het is duidelijk dat zo scherp mogelijk wordt gekeken naar de kansen en risico's. Het college heeft de afweging gemaakt om vooralsnog de mogelijkheden zoveel mogelijk te laten zoals het was voor de bestaande gebruikers van de zone en tegelijkertijd te monitoren wat de effecten zijn.

In eerdere brieven hebben wij u op de hoogte gehouden over de Zorgaanpak Straatsekswerkers (zie brief 23 februari 2021, 6 juli 2021 en 12 juli 2022), het huidige beleid en de juridische ontwikkelingen.

In deze brief informeren wij u over het collegebesluit en welke gevolgen deze veranderde werkwijze kan hebben voor de zorg voor de huidige groep straatsekswerkers en de openbare orde en de veiligheid in de stad.

Historische context

In 2007 is de registratieplicht opgenomen in het aanwijzingsbesluit Tippelzone. In die tijd was er tippelzone veel overlast. Deze overlast had onder meer te maken met de aantallen straatsekswerkers en bezoekers op de zone. Deze drukte veroorzaakte dat het afwerken bij de haven en de Havenweg plaats vond en dit gaf veel onveiligheid en overlast. Om de onveiligheid voor de werkers, bezoekers en omgeving terug te dringen en beheersbaar te houden is de registratie destijds ingevoerd. Op deze wijze was ook de zorgaanpak voor de straatsekswerkers en een relatief veilige werkplek beschikbaar.

Postadres

Gemeente Nijmegen
MO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 5.1.2e 5.1.2e
nijmegen.nl

Contactpersoon

5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e @nijmegen.nl
T 024 5.1.2e 5.1.2e

Ons kenmerk

E24.002519

In 2022 is het beleid geactualiseerd. Er is gekozen voor het in stand houden van het huidige beleid met een eenmalige en beperkte uitbreiding; straatsekswerkers konden zich opnieuw registreren voor de tippelzone op basis van een nieuw aanwijzingsbesluit.

Vereisten waren dat de werkers vanaf 1 januari 2020 met regelmaat werkzaam waren op de zone en/of gebruikt maakten van het zorgaanbod. Met de actualisatie van het beleid bleven bestaande rechten in stand en daarnaast kregen geregistreerde straatsekswerkers, die gebruik maakten van het zorgaanbod, toegang tot de tippelzone. In 2023 ging het om 18 geregistreerde straatsekswerkers. Beheersbaarheid en relatieve veiligheid van de vrouwen en een goede zorgverlening stonden daarbij centraal.

Juridische ontwikkelingen

Op 17 mei jl. diende de rechtszaak rondom twee geweigerde registraties. Deze registraties zijn geweigerd omdat beiden niet voldoen aan de in het besluit gestelde voorschriften. Dit leidde tot juridische stappen door de aanvragers. Naast deze aanvragers heeft ook de stichting Bureau Clara Wichmann(BCW) bezwaar gemaakt tegen de twee afwijzingsbesluiten. In een uitspraak van 28 juni 2024 heeft de rechtbank het beroep van de twee straatsekswerkers gegrond verklaard en de voorschriften in het Aanwijzingsbesluit Tippelzone, o.a. de registratieplicht in strijd geacht met de privacyregels en per direct onverbindend verklaard. Deze uitspraak heeft directe gevolgen voor de tippelzone. De zone wordt namelijk per direct voor eenieder toegankelijk zonder registratie. BCW heeft in het voortraject meerdere malen aangegeven dat zij voorstander zijn van het openzetten van de tippelzone voor alle straatsekswerkers. Inmiddels is ook het persbericht van BCW naar buiten gebracht waarin zij landelijk bekendheid geven aan de mogelijkheid voor alle sekswerkers om de tippelzone te gebruiken. Dit zal een aanzuigende werking hebben en grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone en bovendien ook voor de (kwetsbare) geregistreerde straatsekswerkers.

Nieuw aanwijzingsbesluit Tippelzone

Naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank is gekozen voor het invoeren van een maximumstelsel. Bij dit stelsel gaan we uit van maximaal 20 dagpassen. Dit aantal lijkt passend en beheersbaar om te kunnen blijven handhaven en de veiligheid te waarborgen. Op de tippelzone bevinden zich 6 werkplekken. Daarnaast is er in huiskamer de Cirkel beperkt ruimte voor contact tussen de sekswerkers en de medewerkers van de huiskamer. Het aantal van 20 is dan ook gebaseerd op fysieke werkplekken op de zone en het kunnen bieden van een (sociaal) veilige werkplek voor de straatsekswerkers. Tevens lukt het met dit aantal om de zorg te waarborgen van de sekswerkers die deelnemen aan de Zorgaanpak.

Dag-pasjes: Identificatie i.p.v. registratie

Er mag geen straatsekswerk worden uitgeoefend door personen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Bij twijfel of verdachte situaties zal dit door middel van een identificatie worden gecontroleerd. Bij een identificatie worden er geen bijzondere persoonsgegevens verwerkt op basis van de AVG. Er moet wel een goede reden zijn om een identificatie te vragen. Bijvoorbeeld bij een verdenking dat iemand nog niet de 18-jarige leeftijd heeft bereikt is de vraag naar een ID mogelijk.

Aantallen

Op dit moment beschikken 18 straatsekswerkers over een registratie (april 2024). Hiervan maken 11 straatsekswerkers gebruik van de tippelzone en de huiskamer. Van deze 11 straatsekswerkers werken er 5 zeer regelmatig op de tippelzone. De overige 6 straatsekswerkers werken een paar dagen per maand op de tippelzone, variërend van 1-2 dagen per maand (3 straatsekswerkers) tot 4-7 dagen per maand (3 straatsekswerkers). Zij bezoeken allemaal de huiskamer de Cirkel.

Gevolgen en risico's

Het vaststellen van een nieuw aanwijzingsbesluit Tippelzone waarbij een maximumstelsel is opgenomen kent de onderstaande gevolgen en risico's:

- Het zonder registratieplicht openhouden van de tippelzone betekent dat de Nijmeegse tippelzone open staat voor alle straatsekswerkers van Nederland (en Europa). Omdat wij op dit moment een van de weinige gemeenten zijn die nog een tippelzone kent, zal dit een aanzuigende werking met zich meebrengen. De straatsekswerkers die geregistreerd stonden hadden samen de mogelijkheid om deze locatie te gebruiken;
- De kans op verdringing van de voormalig geregistreerde kwetsbare staatsekswerkers die tot nu toe van de zone gebruik hebben gemaakt. Deze groep verdiende op deze locatie extra geld verdien(d)en Dat betekent dat zij die extra inkomsten niet meer kunnen realiseren op deze manier;
- Wanneer het te druk wordt op de tippelzone en gaat men weer buiten de zone afwerken geeft dit onrust en overlast. We hebben eerder deze ervaringen opgedaan. Het afwerken verplaatste zich naar de Havenweg en de haven;
- Een toename van agressie, misbruik en geweld tegen straatsekswerkers;
- Sluiting van de tippelzone in de coronatijd zorgde ervoor dat de straatsekswerkers in de omgeving van de huidige zone naar klanten zochten;
- Het aantal van 20 is gebaseerd op het aantal werkplekken de auto's van de bezoekers op de zone en het kunnen bieden van een veilige werkplek voor de medewerkers;
- Bovendien hebben de straatsekswerkers ook ruimte nodig en wanneer zij te dicht bij elkaar staan levert dit mogelijk ongemak en onduidelijkheid tussen hen en de bezoekers op;
- Tevens kan de zorgaanpak voor deze groep straatsekswerkers gewaarborgd worden;

Handhaving openbare orde en veiligheid

De invoering van het nieuwe aanwijzingsbesluit Tippelzone heeft mogelijk gevolgen voor de openbare orde en veiligheid in de omgeving van de tippelzone. Nu de registratieplicht is komen te vervallen is de vrees dat de overlast en criminaliteit op en rondom de locatie zal toenemen. Te denken valt aan:

- Een aanzuigende werking van straatsekswerkers elders in het land of buitenland;
- Een toename van de verkeersstromen richting de zone in verband met een toename van het aanbod aan straatsekswerkers. Vooral rondom het

Kronenburgerpark, Joris Ivensplein en omliggende straten zal verkeersoverlast kunnen ontstaan;

- Een toename van het aantal drugsdealers rondom de locatie als gevolg van een toename van het aantal sekswerkers, gezien het feit dat bekend is dat een groot deel van de straatsekswerkers drugs gebruikt;
- Een toename van andere drugsgebruikers op en rondom de locatie door de aanwezigheid van drugsdealers, zoals bijv. dak – en thuislozen met een verslavingsprobleem die zich hier zullen ophouden;
- Een toename van de overlast voor omwonenden en bezoekers rondom het Kronenburgerpark, Joris Ivensplein en omliggende straten (bezoekers van de zone, drugsdealers, drugsgebruikers);
- Het risico van mensenhandel, waarbij slachtoffers van mensenhandel zonder enige beperking of toezicht op de zone te werk kunnen worden gesteld.

Op basis van de APV kan er worden opgetreden tegen illegaal tippelen en kunnen er eventueel ook aanvullende maatregelen worden opgelegd zoals verblijfsontzeggingen om herhaling te voorkomen. Dit zijn reguliere middelen die al worden ingezet bij illegaal tippelen. Verder zullen wij indien nodig fysieke maatregelen treffen rondom de tippelzone om overlast voor de omgeving te voorkomen.

Huiskamer de Cirkel en Zorgaanpak

Huiskamer de Cirkel bevindt zich op de tippelzone en de straatsekswerkers kunnen hier terecht voor opvang gedurende de avonduren. Hier is ruimte voor contact, voorlichting over veilig werken en middelen gebruik. Er bestaat samenwerking met de GGD voor periodieke soa-tests en verstrekking van anticonceptie. De Cirkel is voor de sekswerkers een laagdrempelige omgeving met toezichthouders in de loods en omgeving om de veiligheid te borgen.

Voortzetting Zorgaanpak voor huidige deelnemers

De zorgaanpak is een specifiek voor de doelgroep ontwikkelde aanpak. De zorg is gericht op de meest kwetsbare straatsekswerkers voor wie het in het kader van hun gezondheid en veiligheid dringend gewenst is om maatwerk te bieden. De nadruk van het maatwerk ligt op het bieden van rust en stabiliteit, met als doel te komen tot ruimte voor lotsverbetering. De zorgaanpak voor de groep straatsekswerkers is op dit moment geborgd bij twee zorgaanbieders (Iriszorg en Leger des Heils). Dit gebeurt middels het leveren van casemanagement, de inzet van een ervaringsdeskundige, voor aansturing en expertise, de inzet van een flexbudget en de inzet van een time-outvoorziening.

Op het moment van ingaan van het nieuwe aanwijzingsbesluit kunnen de vrouwen die reeds gebruik maken van de Zorgaanpak deze zorg blijven ontvangen. Het gaat hier om vrouwen met zeer ernstige problematiek.

In de nieuwe situatie kunnen de overige vrouwen die werkzaam zijn op de tippelzone gebruik maken van Huiskamer de Cirkel voor voorlichting en preventie (o.a. kopje koffie, soa-test, anticonceptie).

Concreet:

- Na de vaststelling van het aanwijzingsbesluit met maximumstelsel blijven wij de WMO - Zorgaanpak voortzetten voor de straatsekswerkers die op dit moment bij de zorgaanbieders in zorg zijn.
- We blijven sekswerkers motiveren en ondersteunen om uit het straatsekswerk te stappen en daarmee te werken aan lotsverbetering.
- Eventuele openbare ordeproblemen als gevolg het vervallen van de registratieplicht en daarmee de openstelling van de zone voor iedere straatsekswerkers binnen het maximumstelsel, veroorzaakt verdringing bij de huidige doelgroep.

Vervolg

In de komende maanden gaan we de ontwikkelingen op de tippelzone monitoren zodat we ook cijfers en ervaringen hebben om met u het gesprek te voeren.

Het gesprek met u als raad gaan we graag aan in september gaan we graag over mogelijke scenario's voor wat betreft de tippelzone in de toekomst;

1. Houden we de tippelzone in stand voor straatsekswerkers met het maximumstelsel op 20;
2. Sluiten van de tippelzone;

Tot slot

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over de voorlopige wijziging van het aanwijzingsbesluit met maximumstelsel van 20 dagpassen en de zorgaanpak voor de ons bekende, in zorg zijnde straatsekswerkers in onze stad.

Hoogachtend,
College van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 3, 4, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 18